

1. halvår 2020

Tematilsyn om videoafhøring af børn

Anklagemyndigheden fører et særligt tilsyn med, om videoafhøring af børn foretages hurtigst muligt efter politianmeldelsen - både for at sikre beviserne i sagen og for at skåne barnet mest muligt.

Udgangspunktet er, at videoafhøring af børn skal foretages hurtigst muligt, og hvis det er praktisk muligt som udgangspunkt inden for en uge fra anmeldelsen.

Tilsynet gennemføres i alle politikredse og omfatter 1. videoafhøring af børn under 15 år, der er forurettede i en straffesag.

Tilsynets resultater

De regionale statsadvokater har fortsat ført tilsyn med sagsområdet efter ”Trafiklysmodellen” i 1. halvår 2020.

Resultater og udvikling

I 1. halvår 2020 er der gennemført 923 videoafhøringer omfattet af tilsynet mod 993 i 2. halvår 2019.

I 1. halvår 2020 har:

- 1 politikreds en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage
- 6 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage
- 5 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger
- Ingen politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger

Af de nævnte videoafhøringer blev:

- Ca. 62 pct. gennemført indenfor 7 dage
- Ca. 22 pct. gennemført indenfor 8 – 14 dage
- Ca. 8 pct. gennemført indenfor 15 - 30 dage
- Ca. 8 pct. gennemført efter mere end 30 dage

Til sammenligning var der i 2. halvår 2019:

- 2 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage
- 5 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage
- 4 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger
- 1 politikreds med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger

Af de videoafhøringer blev:

- ca. 59 pct. gennemført indenfor 7 dage
- ca. 21 pct. gennemført indenfor 8 – 14 dage
- ca. 13 pct. gennemført indenfor 15 – 30 dage
- ca. 7 pct. gennemført efter mere end 30 dage

Sager om vold, tvang eller lignende udgør ca. 70 pct., og sager om seksualforbrydelser udgør ca. 20 pct. i 1. halvår 2020, hvilket også gjorde sig gældende i 2. halvår 2019.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager omfattet af tilsynet er 12,4 dage på landsplan i 1. halvår 2020. Der er således sket et fald i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på ca. 1 dag, da den i 2. halvår 2019 lå på 13,2 dage på landsplan.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skal ses i lyset af, at få sager med lange

sagsbehandlingstider kan påvirke det samlede resultat i ikke ubetydelig grad.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 1. halvår 2020 påvirkes på landsplan af forhindringer for gennemførelse af videoafhøringer på grund af Covid-19 situationen. Der blev således til dels lukket ned for videoafhøringer i børnehuse fra midten af marts, indtil det i løbet af de følgende uger var muligt at nyindrette børnehuse, således at afstandskravene kunne overholdes. Kun i Børnehus Syd kunne det lade sig gøre at gennemføre afhøringerne inden for de eksisterende fysiske rammer. For så vidt angår børnehuse på Sjælland betød nyindretningen, at kapaciteten blev begrænset i en periode af hensyn til afstandskravet. Endvidere har det i flere sager ikke været muligt at foretage ”knibtangsmanøvrer”, mens skoler og institutioner har været lukket, ligesom relevante parter har meldt afbud til afhøringer på grund af særlig risiko for smitte.

Fraregnet videoafhøringer omfattet af Covid19-udfordringerne er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 10,4 dage på landsplan, idet:

- 2 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage
- 8 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage
- 2 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger

Politikredsenes årsagsangivelser

Som led i tilsynet er der fortsat skærpet fokus på at belyse de årsager, der kan henføres til politiet og anklagemyndigheden som eksempelvis mangel på personaleressourcer, ekspeditionsfejl mv. Kendetegnene for disse årsager er, at de ikke ses begrundet i vægtige hensyn til barnets tarv, efterforskningen eller andre lignende saglige hensyn.

Politikredsenes angivelser af årsager til en sagsbehandlingstid ud over 7 dage fremgår af bilag 1. Af bilaget fremgår endvidere den procentvise fordeling af årsager for henholdsvis 2. halvår 2019 og 1. halvår 2020 samt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hver kategori.

I en række sager har sagsbehandlingstiden baggrund i årsager, som politiet eller anklagemyndigheden ikke har direkte indflydelse på. Det gælder eksempelvis sager, hvor afhørte er forhindret i at deltage i videoafhøringen (ca. 25 pct.) eller sager, hvor yderligere efterforskning/oplysninger er påkrævet, før end videoafhøringen meningsfuldt kan gennemføres (ca. 11 pct.).

I 1. halvår 2020 udgør mangel på ressourcer i politiet og visitations- og ekspeditionsfejl henholdsvis ca. 7 pct. og ca. 4 pct. Til sammenligning udgjorde mangel på ressourcer i politiet og visitations- eller ekspeditionsfejl henholdsvis ca. 22 pct. og ca. 7 pct. af årsagerne til en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage i 2. halvår 2019.

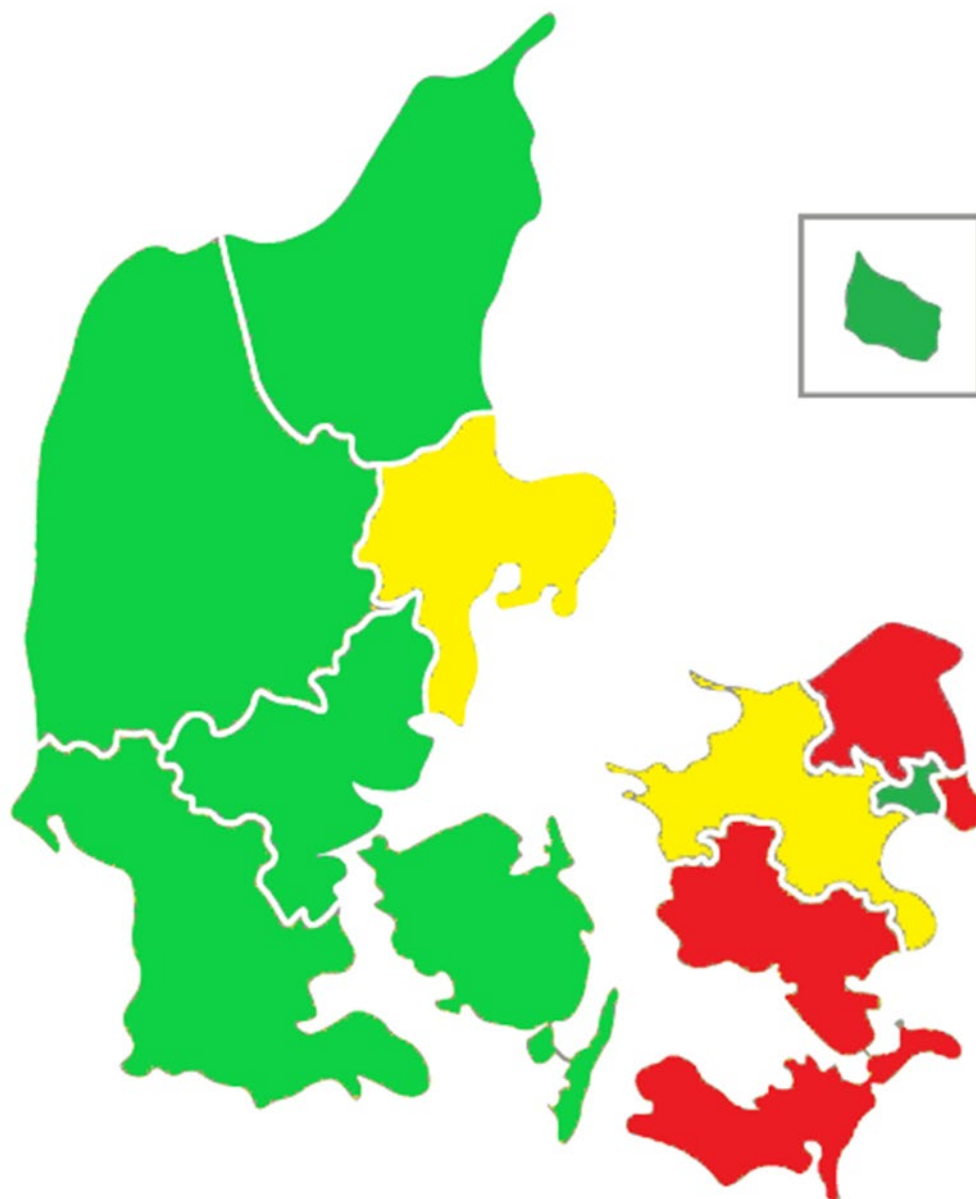
Initiativer og udviklingstiltag

Der er i alle politikredse også i 1. halvår 2020 blevet arbejdet på at forbedre sagsbehandlingstiderne, men særligt Covid-19 situationen og de nødvendige sundhedsmæssige hensyn, som dette har medført, har været en væsentlig udfordring for politikredsene. Der arbejdes fortsat med lokale initiativer, som de regionale statsadvokater løbende vurderer og drøfter med politikredsene.

”Trafiklyset”

Med henblik på at fastholde fokus i forhold til at nedbringe sagsbehandlingstiden til et acceptabelt niveau i hver enkelt politikreds samt fokus på årsager, der kan henføres til politiet og anklagemyndigheden, indførte Rigsadvokaten sammen med Rigspolitiet i 2019 en ny, landsdækkende model for en målrettet opfølgning på området og en mere fokuseret indsats i forhold til de udfordrede politikredse. Som anført ovenfor indebærer modellen, at de enkelte politikredse indplaceres i tre forskellige kategorier – henholdsvis kategori grøn, kategori gul og kategori rød.

På baggrund af resultaterne af tilsynet for 1. halvår 2020 er der foretaget følgende indplacering af politikredsene:

I kategori grøn ligger Nordjyllands Politi, Midt- og Vestjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi, Fyns Politi, Københavns Vestegns Politi og Bornholms Politi.

Politikredse i denne kategori har alle en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på et stabilt og tilfredsstillende niveau. Desuden er disse politikredse kendetegnet ved, at de angivne årsager i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage ses velbegrundede med

baggrund i f.eks. hensyn til barnet.

Det løbende tilsyn fortsætter i forhold til disse politikredse, men der iværksættes ikke yderligere tiltag.

I kategori gul ligger Østjyllands Politi samt Midt- og Vestsjællands Politi.

Politikredsene i denne kategori har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på et bekymrende niveau. I denne kategori indgår også politikredse kendetegnet ved, at de angivne årsager i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage for en større dels vedkommende er begrundet i forhold, politikredsen har direkte indflydelse på. Herudover indgår politikredse, som dog har haft en positiv udvikling i sagsbehandlingstiden, men som endnu ikke er nået ned på et stabilt og tilfredsstillende niveau.

Tilsynet er skærpet for disse politikredse. Der vil blive afholdt et eller flere møder med ledende personale i politikredsene for at drøfte udviklingen. Desuden vil allerede iværksatte initiativer i politikredsen blive gennemgået og vurderet, ligesom behovet for yderligere tiltag vil blive drøftet.

I kategori rød ligger Nordsjællands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi og Københavns Politi.

Politikredse i denne kategori har en sagsbehandlingstid på et stærkt bekymrende niveau, og årsager til sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage ses for en stor dels vedkommende at have baggrund i forhold, politikredsene har direkte indflydelse på. Desuden indgår i denne kategori politikredse, hvor der sker en meget pludselig og markant stigning i sagsbehandlingstiden, som ikke ses velbegrundet.

Tilsynet skærpes væsentligt for disse politikredse. Der vil blive afholdt møder med øverste ledelse i politikredsen. Der vil i den forbindelse blive lagt en plan for, hvordan sagsbehandlingstiderne nedbringes samt en plan for, hvilke eventuelle yderligere tiltag der skal iværksættes på området.

Det bemærkes dog, at resultatet for politikredsene indplaceret i kategori rød i 1. halvår 2020 skal ses i forhold til Covid-19 situationen og de begrænsede afhøringsfaciliteter i Børnehus Sjælland og Børnehus Hovedstaden, der i stort omfang har haft betydning for politikredsenes mulighed for at gennemføre videoafhøringer indenfor 7 dage.

De regionale statsadvokater og Rigspolitiet gennemgår fortsat ved indgangen til hvert nyt kvartal samtlige politikredse og foretager indplacering i forhold til de nævnte kategorier. De enkelte politikredse har således løbende mulighed for at blive kategoriseret bedre afhængigt

af udviklingen.

Opfølgning og yderligere initiativer

De regionale statsadvokater og Rigspolitiet bruger ”Trafiklys-modellen” til at fremme best practice samt udlede og dele læringspunkter med alle politikredse.

Som yderligere opfølgning siden afrapporteringen af marts 2020 har der været foretaget følgende aktiviteter:

- Statsadvokaten i København har afholdt særskilte møder med ledelsen i Nordsjællands Politi, Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi samt Københavns Politi, hvor man har drøftet behandlingen af sager med videoafhøring af børn. Der er alle steder stort fokus på sagsområdet. Nordsjællands Politi har særligt været ramt af langtidssygemeldinger blandt videoafhørerne. Der er nu lagt en plan for uddannelse af flere videoafhørere og skærmning af ressourcerne til videoafhøringer. Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi arbejder endvidere målrettet på at indhente efterslæbet efter den delvise nedlukning af Børnehus Sjælland. Københavns Politi har oplyst, at baggrunden for sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage i 2. kvartal 2020 har været mangel på videoafhøringsfaciliteter forårsaget af Covid-19 situationen. Politikredsen vil desuden gennemgå visitationsprocedurerne nøje for at forhindre fremtidige visitationsfejl, og man har i øvrigt meget stort ledelsesmæssigt fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden.
- Desuden pågår opfølgningen på centrale initiativer fortsat f.eks. gennem det løbende tilsyn med henblik på at vurdere effekten heraf (assistanceordning, uddannelse, registrering mv.).

Statsadvokaternes bemærkninger

Statsadvokaterne bemærker, at den positive udvikling, der kunne spores i 2. halvår 2019, er fortsat i løbet af 1. halvår 2020. Der er i alle kredse stort ledelsesmæssigt fokus på at fastholde de nødvendige ressourcer på sagsområdet. Det er efter statsadvokaternes vurdering positivt, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan stadig er faldende, selvom nogle politikredse fortsat er udfordrede.

Det bemærkes hertil, at Covid-19 situationen har givet ekstraordinære udfordringer på dette sagsområde i 1. halvår 2020. Der er således 25 % af sagerne, hvor årsagen til en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage er, at afhørte er forhindret og 15 % af sagerne, hvor

årsagen angives at være mangel på afhøringsfaciliteter. De samme årsager repræsenterede henholdsvis 15 % og 1,5 % i 2. halvår 2019.

Det er endnu uvist, hvorledes Covid-19 situationen udvikler sig, men der er stort fokus på at få nedbragt den ophobning af sager, som i nogle kredse skete som følge af nedlukningen af børnehuse mv. Efter det oplyste er der nu fuld kapacitet i alle børnehuse igen.

Statsadvokaterne finder det positivt, at der er sket et fald i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage med baggrund i visitations- og ekspeditionsfejl, ligesom det er positivt at der er et betydeligt fald i andelen af sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage med baggrund i politiets ressourcemæssige situation.

Det er samlet set statsadvokaternes vurdering, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan kan nedbringes yderligere, og at det skal sikres, at sager behandles så hurtigt, som det er praktisk muligt og fagligt forsvarligt, med mindre vægtige grunde som f.eks. hensynet til barnet taler for andet. Statsadvokaterne vil fortsat følge området tilsynsmæssigt i resten af 2020.

Bilag 1 – Politikredsens årsangivelser¹

Årsag	2. halvår 2019	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid 2. halvår 2019	1. halvår 2020	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid 1. halvår 2020
Yderligere information eller efterforskning påkrævet	15 pct.	Ca. 25 dage	11 pct.	Ca. 28 dage
Mangel på ressourcer i politiet	22 pct.	Ca. 17 dage	7 pct.	Ca. 12 dage
Anden begrundelse	11 pct.	Ca. 37 dage	9 pct.	Ca. 32 dage
Planlægning af knibtangsmanøvre	9 pct.	Ca. 19 dage	10 pct.	Ca. 14 dage
Afhørte forhindret	15 pct.	Ca. 23 dage	25 pct.	Ca. 25 dage
Hensyn til afgørende koordinering i sagen	6 pct.	Ca. 20 dage	5 pct.	Ca. 32 dage
Mangel på afhøringsfaciliteter	1,5 pct.	Ca. 10 dage	15 pct.	Ca. 23 dage
Nødvendig deltager forhindret	7 pct.	Ca. 18 dage	5 pct.	Ca. 13 dage
Visitations- eller ekspeditionsfejl	7 pct.	Ca. 18 dage	4 pct.	Ca. 16 dage
Revurdering af behovet for afhøring	3 pct.	Ca. 101 dage	2 pct.	Ca. 79 dage
Hjemmebesøg prioriteret	4 pct.	Ca. 12 dage	5 pct.	Ca. 11 dage
Mangel på ressourcer i anklagemyndigheden	0,3 pct.	Ca. 10 dage	0 pct.	0 sager

¹ Politikredsene indsender månedligt manuelle indberetninger til Rigspolitiet, hvor kredsene redegør for samtlige sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage. Til brug for disse indberetninger benyttes et standardiseret registreringsark, som blev implementeret nationalt i 2018.

Rigspolitiet opgør data om gennemførte videoafhøringer omfattet af tilsynet på baggrund af de løbende manuelle indberetninger fra politikredsene. Politikredsens data er dynamiske, idet der bl.a. tages hensyn til korrektion af indtastningsfejl og forsinkede opdateringer. Datatræk for en given periode kan derfor være korrigeret ved senere udtræk i forhold til tidligere udtræk. Datatræk til brug for denne afrapportering og ovenstående tabel er opgjort per henholdsvis 9. januar 2020 og 3. juli 2020.